

Vraagtekens en aandachtspunten bij geplande proefvluchten F35

Medio oktober zullen er in onze regio proefvluchten plaatsvinden met de F-35. Daarvoor worden begin oktober door Defensie een tweetal informatiebijeenkomsten georganiseerd. Hierover worden bewoners nog geïnformeerd. Een goede zaak. Toch is het volgens werkgroep Stop Vliegbasis de Peel van belang dat de gemeenten zich goed voorbereiden op de proefvluchten en zich daarbij niet alleen laten leiden door Defensie.

Denk bijvoorbeeld aan Leeuwarden. De proefvluchten daar werden door omwonenden als gematigd positief ervaren. Bij het opstarten van de werkelijke vluchten ontstond er plotsklaps een forse toename van klachten en bij omwonenden, betrokken gemeenten reden tot zorg m.b.t. de enorme geluidsproductie van de F-35. De piekbelasting van geluid is bij de F-35 is enorm hoog. Op dit moment is er discussie gaande over de omzetting van Ke naar Lden op basis van gemeten geluidswaardes. Het permanente geluidsmetnet rondom de vliegbasis in Leeuwarden geeft ons immers daadwerkelijk gemeten cijfers i.p.v. het denken in modellen. Werkgroep Stopvliegbasis de Peel heeft de gemeente Venray geadviseerd in dit proces mee te liften. Helaas wordt nu met vliegverkeer alleen in jaargemiddelden gemeten en worden de geluidsnormen door defensie volgens theoretische modellen berekend.

Bij Vliegbasis de Peel kan zonder een goede landingsbaan en luchthavenbesluit nog niet opgestegen en geland worden. Er is rondom de vliegbasis ook nog geen meetnet met microfoons aangelegd. Toch geeft de gemeente Venray aan dat er straks bij de proefvluchten voor het eerst daadwerkelijk gemeten kan worden. Hoogstwaarschijnlijk zal Defensie op de grond wagens met meetapparatuur stationeren. De uitslag is dan eigenlijk al bekend, een toename van zo'n 3 decibel (een verdubbeling van geluid). Althans dat was de constatering in Leeuwarden indertijd. In de praktijk bleek de toename van decibels fors hoger te liggen (20 decibel of meer). Het is volgens de werkgroep daarom van groot belang dat de gemeenten Venray en Gemert Bakel deskundigheid inhuurt en ook zelf met meetapparatuur gaat meten. Pas dan is er straks sprake van een 'onafhankelijke' rapportage.

Omdat er bij Vliegbasis de Peel nog niet geland kan worden zal er bij de proefvluchten sprake zijn van doorstarten. Dat wil zeggen aanvliegen, niet landen en weer opstijgen. Enigszins vergelijkbaar met straks, maar niet geheel vergelijkbaar. Proefdraaien van straaljagers op een landingsbaan kan niet worden getest. Het opstijgen vanaf een vliegveld vraagt meer vermogen dan alleen het maken van een doorstart.

Voorts zal bij een in gebruik genomen vliegveld bij het landen regelmatig gecirkeld worden om te mogen landen. De praktijk vanuit Leeuwarden en Volkel laat zien dat dit meerdere vliegtuigen betreft die in de lucht cirkelend op elkaar moeten wachten voor ze kunnen landen. Het is de vraag hoe je dat met proefvluchten reëel kunt nabootsen.

Blijft over het bevragen van bewoners, scholen en verenigingen m.b.t. de gehouden proefvlucht. We hebben er vertrouwen in dat de gemeente dit goed oppakt en mensen ook informeert waar ze met klachten terecht kunnen. Naar wat nu blijkt is dat klachten van bewoners niet altijd bij Defensie worden gemeld. Men vindt dit zinloos, Defensie doet er toch niks mee, of men weet niet hoe en waar je klachten kunt melden. Neemt niet weg dat er desondanks een forse toename is van het aantal geluidsklachten rondom Volkel sinds daar gevlogen wordt met F-35 's. Het zou helpen wanneer

Defensie de klachten serieus neemt en daar doelgericht actie op onderneemt. Daar ligt dus ook voor de betrokken gemeenten een belangrijke taak.